Technische vragen VVD over Raadsvoorstel Vaststellen beleidskader zonne-energie Gemeente Nieuwkoop

De gemeente zet in op drie vormen van financiële participatie binnen projecten met betrekking tot grootschalige zonnevelden (blz. 41 e.v.): Lokaal eigendom, financiële deelneming en een Omgevingsregeling.

1. Mag hieruit geconcludeerd worden dat de gemeente niet (financieel) gaat participeren in zonne-projecten? Dat is een juiste conclusie, tenzij de gemeente zelf grondeigenaar is of afnemer van de geproduceerde stroom. In dat geval kan de gemeente overwegen om ook zelf financieel te participeren. Echter is dat niet van toepassing in de zoekgebieden. De gemeente heeft in deze gebieden namelijk geen grond in eigendom en ook geen vastgoed in beheer. Zij gaat ook niet actief grond verwerven om in eigen beheer zonnevelden te realiseren.

Innovatie speelt een belangrijke rol bij het verduurzamen van de energievoorziening, waaronder zonne-energie.

2. Waarom biedt het beleidskader geen ruimte (kansen) voor innovatieve technieken (bijvoorbeeld gebruik/opslag etc.) als het gaat om zonne-energie? Het beleidskader staat wel open voor innovatieve technieken voor opwek en opslag van zonne-energie. Alleen is het beleidskader niet bedoeld om te beschrijven hoe opwek plaatsvindt. Dat is aan de ontwikkelpartij. Het beleidskader is vooral een planologisch instrument. Het geeft alleen kaders (voorwaarden en ontwerpprincipes) voor ruimtelijke inpassing waarbinnen ontwikkelpartijen tot ontwerpen kunnen komen.

Indien het gebiedsproces dat is doorlopen voor een zoekgebied via de route Green deal/ Energiegemeenschap niet tot het gewenste resultaat komt, voorziet de gemeente in een alternatief met de maatschappelijke tender.

3. Zijn er naast kansen ook risico's verbonden aan zo'n maatschappelijke tender? De tender is juist bedoeld om het risico op grote monotone zonnevelden in volle zicht en alleen leverend aan het elektriciteitsnet te voorkomen. In het geval de gemeente een tender gaat uitschrijven, zal het beleidskader als leidraad gebruikt worden. In de tender worden voorwaarden uit het beleidskader opgenomen waar alle inschrijvers aan moeten voldoen. Dit beperkt het risico op een ongewenste ontwikkeling. Uiteindelijk krijgt die ontwikkelpartij of ontwikkelcombinatie - die in haar plannen het meeste rekening heeft gehouden met de uitgangspunten, voorwaarden, ontwerpprincipes en maatschappelijke criteria uit het beleidskader – de meeste punten. De conclusie is dus dat juist de tender ervoor zorgt dat het risico op ongewenste ontwikkelingen zo klein mogelijk wordt gemaakt. En dat het beleidskader een passend instrument is om hierop regie te houden.
4. Is voor een maatschappelijke tender voor een zonne-project nodig dat de gemeente eigenaar van de desbetreffende grond is? Dat is niet nodig. Als dat niet zo is, wat is dan de (juridische) basis voor deze vorm van aanbesteden door de gemeente? De juridische basis ligt in de Omgevingswet. Via de tender nodigt de gemeente ontwikkelpartijen uit om tot plannen te komen voor het opwekken van zonne-energie. Zij geeft vervolgens planologisch ruimte in haar omgevingsbeleid om deze ontwikkeling mogelijk te maken (toelatingsplanologie). Dat betekent dat de gemeente bereid is af te wijken van het omgevingsplan en een gebied (tijdelijk) een andere bestemming te geven. Dit geeft ruimte aan ontwikkelpartijen om, in samenwerking of met toestemming van de grondeigenaar, een zonneveld aan te leggen en te exploiteren.
5. Kan onteigening aan de orde zijn als een grondeigenaar niet wil meewerken aan het plaatsen van zonnepanelen? Onteigenen is niet aan de orde. Het is op vrijwillige basis.

In het beleidskader is aandacht geschonken aan afstemming met buurgemeenten in geval het een zonneveld op het grondgebied van Nieuwkoop betreft en waarvan de invloedcirkel grensoverschrijdend is (reactienota blz. 3).

6. Hoe gaat u om met particuliere initiatieven m.b.t. zonne-energie zoals bedoeld in het beleidskader buiten de in dat kader benoemde zoekgebieden? Binnen de gemeente Nieuwkoop vallen dit soort initiatieven in het locatiespecifieke spoor. Deze zijn kleinschalig (max 500 m2 netto oppervlak zonneveld) of groter als het huidige omgevingsplan dat toelaat. Buiten de gemeentegrenzen is het aan de desbetreffende gemeente hoeveel ruimte zij in haar beleid geeft aan initiatieven.
7. Kunt u toelichten wat die afstemming inhoudt én of sprake is van wederkerigheid in de afstemming door buurgemeenten als het gaat om de gevolgen van duurzame energieprojecten voor onze inwoners? De intensiteit van afstemming kan per gemeente verschillen. Daar waar de impact voor ons aanzienlijk is (binnen de invloedssfeer van een project) zal de onderlinge afstemming intensiever zijn dan situaties met een lage impact. Kanttekening hierbij is wel dat het aan de gemeente zelf is om met haar inwoners participatie te voeren op zoekgebieden (net zoals onze gemeente heeft gedaan om tot een RES 1.0 te komen). De eerste fase van de zoektocht naar geschikte gebieden ligt namelijk primair bij die gemeente die binnen haar grenzen aan haar eigen lokaal RES 1.0 bod werkt. Hoe concreter de plannen worden (zowel zonne- als windenergie), hoe intensiever de afstemming wordt. Gemeente Nieuwkoop respecteert de participatie die in aangrenzende gemeenten plaatsvindt. Als er vervolgens plannen op tafel komen die botsen met Nieuwkoops beleid of het maatschappelijk belang significant onder druk zet, zal de gemeente zich beraden op de te nemen stappen. Daar kunnen we nu nog niet op vooruit lopen. Verder is er inderdaad sprake van wederkerigheid. Als er ontwikkelingen op ons grondgebied zich voordoen die op de buurgemeenten impact heeft, zullen we ons pro-actief opstellen naar die buurgemeenten om ze te informeren, en bij een grote impact, de gelegenheid te geven om te participeren.
8. Wat is de noodzaak om de bij beslispunt 2 genoemde passages te schrappen uit de lijst adviesrecht gemeenteraad Nieuwkoop nu bij het toepassingsbereik van die lijst vermeld staat dat bij door de gemeenteraad actueel vastgesteld beleid nader advies van die raad achterwege blijft. Dat laatste klopt, alleen moet het dan nog wel van de lijst afgehaald worden (dat gaat niet automatisch).